

Teatersuksess i Risør

Hobby: amatørteater. Så beskjedent sies det i 1998-utgaven av biografisamlingen Norges tannleger. Mannen er Sverre Aukland, kunstnerisk leder ved Risør musikkteater, og regihavende på teaterets hittil fire siste oppsetninger. Den siste så langt var London-musikalen Blood Brothers, som høstet strålende kritikker og trakk publikum til Risør kulturhus hele ni kvelder i november 2004.

Tidende ankommer en liten time før teppet skal opp den femte kvelden. Lokalpressen har allerede gitt oppsetningen jubelkritikker. Vi slipper inn i garderoben hvor teatersminken ligger i tjukke lag over spente, tente fjes og det summer i stemmeprøver på alle kanter. Sverre Aukland går rundt og deler ut rolige, oppmuntrende bemerkninger til alle som skal på scenen.

Der ute er det mørkt og stille – inntil videre; bare syvmannsorkesterets sporadiske stemming av instrumentene bryter stillheten før publikum slippes inn i salen. Lyd- og lysfolket har alt på skinner og under full kontroll.

Så går dørene opp, og publikum finner sine plasser. Forventningene stiger. Lyset slukkes og teppet går opp.

LIVET TAS PÅ AVBETALING • Willy Russels Blood Brothers har det engelske klassesamfunnet som bakgrunn. Tankene går til seksti – syttitallets Liverpool og John Lennons «A working class hero is something to be».

I stykket dreier historien seg om tvillingbrødrene Mickey og Edward, som blir skilt ved fødselen og vokser opp under svært ulike forhold. Edward som blir gitt bort til et barnløst ektepar får en oppvekst som overbeskyttet og påkostet rikmannssønn, mens Mickey frister tilværelsen som yngstemann i en søskenflokk som blir forsørgt av en

enslig mor, som sliter med å få endene til å møtes.

I løpet av to og en halv time, med tempo og raske skiftninger, viser Russel og skuespillerne oss hvordan forutsetningene er bestemmende for hvor hen og hvor langt vi kommer, men også at egne valg får stor betydning for våre liv.

Vi blir kjent med guttene, og ser hvordan deres livsløp veves sammen. Vi får rikelig med innblikk i de ulike oppvekstvilkårene og blir kjent med familiene deres. Ikke minst med deres felles mor, Mrs. Johnstone, som på grunn av en håpløs økonomisk og sosial situasjon følte seg tvunget til å gi bort et av sine barn ved fødselen. Hun er ikke vant til å få noe gratis her i livet. Erfaringen er snarere at alt må betales dyrt, og at regnskap for alle handlinger blir avkrevd, før eller senere. Mrs. Johnstone presses fra alle kanter; fra sosialkontoret, kreditorer og sine egne barn, som slett ikke lykkes med alt. Samtidig holder hun seg og sine sammen, og drømmer og håper sårt at livet en gang skal komme til å handle om annet enn avbetaling, og at alt blir tatt fra en den dagen regningen forfaller.

Dette stykket er krevende. Det stiller profesjonelle krav til de 12 amatørerne som er på scenen. Og til de øvrige 38 i ensemblet. Det skal sies at Tidende har sett forestillingen før, og hadde den teateropplevelsen nokså friskt i minne. London-versjonen var litt teit i våre øyne og ører. Det samme gjelder ikke Risør-forestillingen. Det er langt mer nerve i Risør kulturhus i november 2004, enn vi opplevde på The Phoenix Theatre i Charing Cross Road ved Leicester Square i 2002.

Til venstre: Regissør og kunstnerisk leder, tannlege Sverre Aukland. Foto: Ellen Beate Dyvi. Til høyre: I forgrunnen Mrs. Johnstone og sønnen Mickey. Foto: Svein Walstad

STOR INNSATS BAK HVER OPPSETNING • – Dette ligger det mye arbeid bak, Sverre Aukland?

– Ja, det er snakk om noen timer. Det er et slags svangerskap. Vi jobber en ni måneders tid, fra mars til november, med hver oppsetning. Dette skjer hvert annet år. Da er det prøver en gang i uken, i tillegg til én helg i måneden.

– Hvorfor Blood Brothers – det er ikke den mest kjente musikalen i verden?

– Jeg hadde lyst til å prøve noe litt annet denne gangen, etter at jeg har hatt regionsvaret for Annie, Oliver og Bør Børson Jr., og vært med på Sommer i Tyrol, My fair Lady, Sound of Music og Annie get your Gun tidligere.

Jeg så Blood Brothers i London for en ti år siden, og har ikke kunnet glemme den. Så fikk jeg med meg kjæresten min, som også er med i ensemblet på lyssiden, og hun tente også på ideen om å sette den opp i Risør. I tillegg har vi vært på studietur, så og si

Tvillingbrødrene Edward og Mickey, som blir skilt ved fødselen i Willy Russels stykke Blood Brothers. Foto: Svein Walstad

alle sammen i ensemblen, og sett forestillingen på scenen i London. Det var viktig for inspirasjonen.

– Ikke at jeg tviler på Risørs befolkning, men her er det mange som er med,

og byen er ikke så stor. Det kan ikke være mange talenter igjen i Risør, som du ikke har fått tak i til denne forestillingen?

– Det er nok ikke så langt fra sannheten. I denne oppsetningen er den eld-

ste 65 år, og den yngste 19. Det er forresten ingen faste skuespillere, selv om mange har vært med flere ganger. Vi engasjerer folk fra gang til gang, avhengig av hvilke roller som skal besettes. Men det er også slik at vi suger tak i det som er av talent, med en gang de viser seg i byen. Vi har blant annet med oss Ketil Gudim, som koreograf. Han er en guds gave, og hadde ikke noe valg da han giftet seg med en Risør-kvinne for noen år siden. Nå forsvinner han forresten til Riksteateret, og det blir et stort tap for oss.

Vi benytter oss rått av det som er av gode krefter. De fleste er amatører, men på lyd og musikk har vi proffe folk. Kulissene for eksempel, er laget av mine venner, en formingslærer og en ingeniør. Dette stykket måtte oversettes til bokmål – det sto en annen venn av meg for, Inge Harsten. Han debuterte forresten nylig med krimromanen «En tid for å drepe» på Aschehoug forlag, og høstet strålende kritikker. Vi trodde en stund at det var første gang stykket ble satt opp på en norsk scene, men det viste seg at Det norske teatret hadde en versjon på åttitallet.

– Hvor har du lært alt det du må kunne?

– Jeg vet ikke om jeg kan så mye. Jeg prøver – og feiler – helt sikkert mer enn andre. Men jeg har plukket opp det jeg eventuelt kan ved å se teater og være interessert. Også har jeg lært mye av min forgjenger. Jeg har stått på scenen i en del oppsetninger under hennes ledelse. Det var der jeg begynte. Jeg har også prøvd kombinasjonen å være på scenen som skuespiller, og ha regien samtidig. Men det ble litt i overkant, kanskje. Denne gangen valgte jeg å vie meg helt til kunstnerisk ledelse og regi, sier Sverre Aukland, som synes det er rart med en samtale som bare handler om ham. Men han snakker gjerne om Risør musikkteater, som ble belønnet med den høythengende Risør kommunes kulturpris i 2002.

Den teaterinteresserte tannlegen kommer fra Oslo, men ble utdannet i Bergen, hvor han også var instruktør i noen år. Nå har han bodd og virket i Risør siden 1983, og arbeider ved siden av privatpraktiserende i sørlandsbyen også som fagkonsulent i Colgate. Dessuten har han nylig fylt 50 år. Tidende gratulerer!

Ellen Beate Dyvi